AUTOALAN KESKUSLIITTO

AUTOTUOJAT JA -TEOLLISUUS

5.12.2018

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto
Eduskunta

Asia: Hallituksen esitys HE 276/2018 vp

Autotuojat ja -teollisuus ry:n ja Autoalan Keskusliitto ry:n lausunto hallituksen esityksestä laiksi autoverolain liitteen muuttamisesta

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä, joka koskee autoveron sopeuttamista uuteen henkilö- ja pakettiautojen polttoaineenkulutuksen ja pakokaasujen mittaustapaan (WLTP). Hallituksen esitys verotaulukon muutoksesta korjaa 1.9.2018 voimaan astuneen autoverotuksen tason siten, että uusi WLTP-arvoihin pohjautuva verotaulukko on kokonaisuutena ja eri päästötasoilla veroneutraali. Veroneutraalin verotaulukon nopea valmistelu ja takautuva voimaantulo 3.12. alkaen on kuluttajille ja autoja hankkiville yritysasiakkaille sekä autokaupan toimijoille erittäin tärkeä, koska se poistaa markkinoita hidastaneen veronkorotuksen ja verotuksen tasoa koskevan epävarmuuden.

Uusi verotaulukko on vaikutuksiltaan lähes veroneutraali aiemman mittaustavan mukaiseen verotasoon nähden

VTT:n ja Trafin keräämään ensirekisteröityjen autojen päästöarvoihin perustuva aineisto on luotettava aineisto päästömuutoksen arvioimiselle ja veroneutraalin verotaulukon muodostamiselle. Tutkimusaineistoja on ollut kaksi, joista toisessa on verrattu saman autoyksilön takaisinlaskettua NEDC-arvoa WLTP-arvoon ja toisessa WLTP-hyväksytyn auton WLTP-arvoa sitä vastaavan NEDC-auton mitattuun NEDC-arvoon. Kummankin aineiston havaintomäärät ovat suuria vuosittaiseen ensirekisteröintimääriin verrattuna, ne edustavat noin viidennestä ensirekisteröintien määrästä. Havaintoaineistot ovat määrällisesti ja laadullisesti edustavia kaikkien markkinoilla olevien automallien keskimääräisen NEDC- ja WLTP-päästötason erojen kuvaamiseen.

WLTP-muutokset johtavat pidemmällä aikavälillä huomattaviin mallimuutoksiin, joten vastaavan tutkimusaineiston kerääminen mitatun NEDC-tason ja WLTP-tason välisestä erosta olisi tulevaisuudessa yhä haastavampaa. Näin ollen valtiovarainministeriön tutkimus ajoittuu oikeaan ajankohtaan, sillä vielä toistaiseksi suurimmalle osalle markkinoilla olevista WLTP-automalleista on tunnistettavissa vertailukelpoinen lähes identtinen NEDC-automalli.

Autoalan kokoamiin automallikohtaisiin päästöaineistojen ja Trafilta saatujen ensirekisteröityjen autojen päästötietoja koskeviin aineistojen perusteella esityksen mukainen verotaulukko 1A tuottaa lähes veroneutraalin lopputuloksen ja korjaa hyvin syyskuussa voimaan astuneen verotaulukon aiheuttaman keskiveron kasvun.

Syyskuun verotaulukko nosti autoveron tasoa hallitusohjelman tavoitteiden vastaisesti

Selvityksen mukaan autovero olisi kasvanut ilman verotaulukkoon tehtävää korjausta noin 90 miljoonalla eurolla vuodessa. Veronkorotus oli keskimäärin 1,5 prosenttiyksikköä ja se kohdentui erityisesti keskipäästöisiin ja suuripäästöisiin autoihin, joiden autoveron taso on jo nykyisin verrattain kireä. 1,5 prosentin autoveron korotus olisi hintajoustolla arvioiden vähentänyt uusien autojen kysyntää 4 000–

5 000 autolla ja palauttanut kysynnän 2010-luvun taloudellisen matalasuhdanteen tasoon. Uusia autoja tulisi vuosittain myydä noin 140 000–150 000, jotta autokannan keski-iän kasvu pysähtyisi. Ensirekisteröintien määrän väheneminen hidastaisi autokannan uusiutumista, liikenteen päästöjen vähentämistä ja vaihtoehtoisia käyttövoimia hyödyntävien ajoneuvojen yleistymistä.

Päästöprogression kiristäminen ei vähennä päästöjä käytettynä maahantuotavien autojen määrän kasvun takia

Uusi ehdotettu verotaulukko säilyttää autoveron kunnianhimoisen päästöprogression, mutta leikkaa verotaulukosta syyskuun alun taulukon keski- ja suuripäästöisten autojen verotason noston. Kysyntä ohjautuu jo nyt pääosin vähäpäästöisiin ajoneuvoihin. Esimerkiksi tänä vuonna uutena ensirekisteröidyistä henkilöautoista noin 15 prosenttia on päästöiltään (NEDC) yli 140 g/km. Päästöprogression kiristäminen olisi haitallista, sillä se kannustaisi yhä selvemmin tuomaan suuripäästöiset autot käytettynä maahan. Käytettynä maahantuodut autot ovat pääosin keski- ja suuripäästöisiä – niistä 63 prosenttia on päästöiltään yli 140 g/km (2018). Vuonna 2018 uutena Suomeen on ensirekisteröity uutena noin 18 000 yli 140 g/km päästötason autoa – käytettynä niitä on tänä vuonna tuotu maahan 22 200. Suuripäästöisten autojen määrä autokannassa kasvaakin ensisijaisesti käytettynä tuonnin takia.

Autoveron kiristäminen lisää käytettyjen autojen maahantuontiin, sillä käytetyt autot verotetaan aina niiden alkuperäisen käyttöönottopäivämäärän aikana vallinneen verotason mukaan. Näin ollen päästöprogression kiristäminen siirtäisi ensisijaisesti kysyntää ulkomailta käytettynä tuontiin. Autoverotus suosii tahtomattaan autojen hankintaa käytettynä ulkomailta, sillä verotusarvon määrittämisessä käytetään epävarmuusvähennystä ja auton varusteita ei ole mahdollista arvottaa täyteen verotusarvoon asti kuten uusilla autoilla tehdään. NEDC-autot verotetaan jatkossakin käytettynä maahantuotaessa vanhaa alempaa verotaulukkoa soveltaen, joten WLTP-autojen päästöprogression nostaminen olisi lisännyt entisestään käytettynä maahantuotujen suuripäästöisten NEDC-autojen houkuttelevuutta.

Veromuutoksen toteutustapa on erittäin onnistunut

Uusien autojen kysyntä on viime kuukausina ollut poikkeuksellisen alhaalla. WLTP-muutoksen tuomien markkinamuutosten lisäksi autoveron kiristyminen ja autoveroon liittyvä epävarmuus on heikentänyt uusien autojen kysyntää. Henkilöautojen asiakastilausten kumulatiivinen määrä oli syksyyn asti viime vuotta suurempi, mutta syyskuun alun jälkeen uusien autojen tilausten määrä on vähentynyt selvästi. Syys-marraskuun asiakastilausten määrä on neljänneksen pienempi kuin vastaavana aikana viime vuonna. Hallituksen esittämä korjaus ajoittuu oikeaan aikaan, sillä se ehtii vaikuttamaan jo lähikuukausien kysyntään eikä aiheuta takautuvasti ”yli yön” toteutettuna markkinahäiriötä.

Kunnioittavasti,

Tero Kallio
toimitusjohtaja, Autotuojat ja -teollisuus ry

Pekka Rissa
toimitusjohtaja, Autoalan Keskusliitto ry

Hanna Kalenoja,
erityisasiantuntija, Tieliikenteen Tietokeskus